

Zagonetna politika Francije - Papeški legat za Anglijo

Anglija in Nemčija se trudita za naklonjenost Francije. — Francija se odtuja Angliji, ker je uvidela, da jo Chamberlain izrablja le kot igračko. — Chamberlain v Parizu. — Obisk pride tudi iz Nemčije.

Pariz, Francija. — Francija je postala te dni predmet tajne, toda intenzivne diplomatske borbe. Dve sili jo skušate pridobiti na svojo stran. Od ene strani pritiska na njo Anglija, od druge Nemčija. Francija stoji v sredi med njima, očitno še neodločena, vendar pa gotovo pripravljen, da izrazi situacijo čim najbolj v svojo korist.

Povdariti se mora, da se je tekom par mesecev politični položaj Evrope temeljito izpremenil. V septembru, kakor znano, ste Anglija in Francija bili še v trdnem zavezništvu in kot nesmisel bi se tedaj smatrala kaka trditev, da se bo morala Anglija čez dva meseca boriti, da si ohrani Francijo na svoji strani. Ravno to pa se točasno dogaja in to je bil tudi eden namenov, da sta prišla v Pariz na obisk to sredo angleški min. predsednik Chamberlain in njegov zun. minister Halifax.

Monakova konferenca je postavila na glavo vse prejšnje evropske pakete in zveze in razrahljala je tudi zvezo Francije z Anglijo. Pri konferenci je Francija sicer na videz nastopala v popolnem sporazumu z Anglijo, toda monakovski dogodek ji je pa obeh nem tudi odprl oči, da je spoznala, kako je popolnoma v rokah in pod kontrolo Anglije, oziroma njenih kapitalističnih magnatov. Ti magnati so pritiskali na angleško vlado, naj se poda Hitlerju, ker so se bali, da bi ne ulegel po morebitnem padcu Hitlerja izbruhni v Nemčiji komunizem, ki bi se lahko razširil tudi na Anglijo, in angleška vlada je nato pritiskala na francosko, da sta skupno kapitulirali pred Hitlerjem.

Ker je Chamberlain tudi drugače, preko glave Francije, ljubimkoval s Hitlerjem in Mussolinijem, dočim je s Francijo istočasno sklepal skupno fronto proti diktatorju, je postalo Franciji menda dovolj, da bi bila samo igračka v Chamberlainovi roki, in je nastopila svojo lastno pot. Uvidela je, da se je nesmiselno, bosti s Hitlerjem, dočim cela Evropa, z Anglijo vred, kleči pred njim, in prišla se mu je prijateljsko približevati. Spoznala je tudi, da ji zveza z njim ne more škodovati, kajti Hitlerjeve aspiracije so obrnjene proti vzhodu in ne proti njej. Zato je zelo značilno, da se je ravno ob času, ko je Chamberlain prišel v Pariz, v sredo, objavila na razgovor nemškega zun. ministra, von Ribbentropa, ki bo tudi res obiskal Francijo enkrat prih. teden.

To "uporno" obnašanje Francije Anglijo zelo vznemirja. Dočim se namreč Francija sprijaznjuje s Hitlerjem, nastaja med tem in med Anglijo čim dalje večji prepad, ker Hitler posega v angleške interese. Ako torej Anglija iz-

ČEHI IZBRALI KANDIDATA

Kandidat za državnega predsednika izbran.

Praga, Čehoslovaška. — Vodilne čehoslovaške politične stranke so te dni izbrale kandidata za novega predsednika republike dr. Emila Hacha, ki je točasno predsednik administracije vrhovnega sodišča. Hacha je odlični pravnik in je že pod staro Avstrijo opravil visoko mesto v justičnem ministerstvu na Dunaju. Predsedniške volitve se bodo vršile 28. novembra. Dočim so politični krogi nameravali sprva imenovati za kandidata zun. ministra Chvalkovskija, so pozneje odločili, da je najbolje, da ta mož ostane na svojem mestu, in so izbrali Hacha.

LONDON POTUJE V JUŽNO AMERIKO

Washington, D. C. — Bivši rep. predsedniški kandidat, Alf Landon, je odpotoval v južno Ameriko na konferenco vseh ameriških republik, ki se bo otvorila 9. decembra v Lima, Peru. Landon je bil imenovan od predsednika Roosevelta, da zastopa Zed. države kot eden njih delegatov.

POSPEŠEVANJE IZGONA JUDOV

Berlin, Nemčija. — Razni uradi, ki se bavijo z judovskim problemom, so intenzivno na delu, da se vsi Judje čimprej odstranijo iz Nemčije. Kakor neki uradni list poroča, je v Nemčiji nad en milijon Judov, ki pridejo v poštev za izselitev; od teh jih je okrog 300.000 v Avstriji.

KAZNILNICA — GNEZDO ZLOČINSKIH NAČRTOV

Chicago, Ill. — Da se morajo kaznilnice, kakor so urejene po sedanjem sistemu, kaj malo smatrati za poglobljevanje, marveč bolj za gnezdo nadaljnjih zločinov, se je pokazalo te dni, ko je prišlo policistom v roke pet banditov, kateri so izvršili na ducate roparskih napadov in ki so izdelali načrte za svoje delovanje, ko so bili zaprti v jolietški kaznilnici. Vseh pet aretirancev, od katerih ima najstarejši 34 let, najmlajši pa 26, je bilo ob različnih časih izpuščenih na paro. Ker so imeli iste interese, so se ob času zapora seznanili med seboj in porabili svoj čas za kovanje načrtov, kaj bodo naredili, ko bodo izpuščeni. Te načrte so tudi uresničili in policija je ugotovila, da so izvršili samo zadnje leto okrog 50 roparskih napadov, a pričakuje, da jih bo identificirala še za več drugih.

gubi Francijo, bo ostala popolnoma osamljena in Chamberlain se zdaj trudi, da to prepreči, ako še ni prepozno.

TRDA USODA JUDOV

Naziji jih priženejo do zločinov, da jih bodo lahko pobili.

Berlin, Nemčija. — Kaj nameravajo naziji napraviti z Judi, ako se ti ne bodo izselili iz Nemčije, se je v brutalno odkritih besedah objavilo zadnje sredo v glasilu Hitlerjeve garde, Das Schwarze Korps. Članar povdarja namreč, ako zunanji svet ne bo rešil Judov, bodo ti "iztrajljivi z ognjem in mečem", ter radaljuje: "Ta strašni konec bo neizogiben za Jude, ako ostanejo v Nemčiji, kajti ravnanje se bo z njimi tako, da bodo postali zločinci in bodo kot taki končno uničeni." — Zelo človekoljubno!

DVA NOVA SODNIKA ZAPRISEŽENA

Chicago, Ill. — Gen. pravnik Kerner je zadnje sredo najprej podal resignacijo na svoje mesto, na kar je bil zaprišežen v novi urad sodnika federalnega prizivnega sodišča. Drugi, ki je bil isti dan zaprišežen federalnim sodnikom, je bil dosedanjí distriktni pravnik Igoe. Oba sta bila nedavno imenovana na svoja mesta od predsednika Roosevelta.

CHAMBERLAIN IZGUBLJA PRISTAŠE

London, Anglija. — Tukajšnji tednik "The Leader", ki je zelo popularen, je doslej podpiral politiko min. predsednika Chamberlaina, da se imajo odnosi z Nemčijo voditi na pomirjalni način. List pa je temeljito izpremenil svoje stališče in je to pokazal zadnje sredo, ko je dal nabiti plakate z velikim napisom: "K vragu s Hitlerjem," in obenem objavil, da bo njegova politika v bodoče drugačna.

Širite in čitajte dnevnik "Amerikanski Slovenec"!

ITALIJA IZGNALA POROČEVALCA

Rim, Italija. — Poročevalec chikaškega lista Daily News, Frank Smothers, je moral povedati najbrž preveč odkrito o političnih razmerah Italije, kajti pri fašistih je padel v nemilost. Zadnje sredo mu je bilo povedano, naj pobere svoje stvari in zapusti Italijo.

KRIŽEM SVETA

Bratislava, Slovaška. — Tukajšnja avtonomna vlada je zagrozila Ogrski, da bo zaplenila premoženje ogrskih državljanov na Slovaškem, ako bo Ogrska izgnala slovaške naseljence z ozemlja, ki ga je nedavno pridobila od Čehoslovaške.

London, Anglija. — Letalec, ki je vozil aeroplan, v katerem je pred dvema mesecema Chamberlain napravil polet v Nemčijo, E.G.L. Robinson, se je zadnje sredo ubil, ko je z letalom tresčil na zemljo.

Rim, Italija. — Vlada je izdala prepoved javnim notarjem, da ne smejo Judom izdelati listin, s katerimi bi ti skušali prodati svoje posestvo. Nedavno je bilo Judom dovoljeno, lastovati le določen kos zemljišča, s preostalim bo razpolagala država.

JUGOSLOVANSKA PRIREDITEV

Chicago, Ill. — Ameriško-jugoslovansko društvo, ki je bilo ustanovljeno pred letom dni z namenom, da pospešuje umetnost in kulturo, vabi rojake na zabavno prireditev, ki se bo v kabaretnem stilu vršila prihodnje sredo, 30. novembra. Na programu bodo razne pevske in plesne točke. V enem kvartetu bo pela med drugimi Mrs. Mary Sinkovec. Predvajani bodo tudi pristni slovenski narodni plesi, pri katerih bodo nastopili štirje slovenski pari in bo za nje igral Pucelj-Foys-Ozbolt trio. Med programnimi točkami bo tudi ples za občinstvo. Prireditev bo v Congress hotelu.

KARDINAL MUNDELEIN V ITALIJI



Ko je chikaški kardinal Mundelein nedavno prispel v Italijo, da prisostvuje obredom, pri katerih je bila Mati Cabrini proglašena blaženim, mu je bil prirejen časten sprejem od cerkvenih in civilnih oblasti. Gornja slika ga kaže (srednji v ospredju), ko ga je pozdravila fašistična milica ob dohodu v Neapel.

ZGODOVINSKI DOGODEK

Anglija končno dovolila, da bo imel papež svojega legata v Londonu.

Vatikan. — Zgodovinsko važni dogodek se je objavil zadnje sredo, namreč, da je papež Pij imenoval apostolskega legata za London, ki bo v Angliji zastopal Vatikan. Za to mesto je bil odbran Msgr. Wm. Godfrey, rektor angleškega kolegija v Rimu.

Znamenit je ta dogodek zato, ker se bodo s tem prvič zopet obnovila pradne vezi med Anglijo in Vatikanom po treh stoletjih. Zadnji papeški legat je zapustil Anglijo v 16. stoletju, ob času reformacije. Anglija je čeli čas tekom teh stoletij stalno odklanjala, da bi dovolila poslovanje v svoji deželi papeškemu legatu, vendar pa je imela svojega poslanika v Vatikanu.

Kakor se ugotavlja iz italijanskega časopisja, ima Vatikan namen, da pridobi podporo Anglije pri borbi z Nemčijo proti tamkajšnjemu preganjanju katoličanov. Vendar pa vatičanske oblasti niso teh vesti potrdile, a tudi ne zanikale. Papeški legat v Londonu bo imel približno enake funkcije kakor legat v Washingtonu.

IZCUBLJENI AVTOMOBILI IN BIKIKLJI

Chicago, Ill. — Zadnje sredo se je vršila policijska javna dražba, na kateri je bilo postavljenih na prodaj 154 avtomobilov in okrog 75 koles. Vse to je bilo od policije najdeno, a se lastniki niso zglasili. Za blago se je dobilo \$1.900. Avtomobili pa so bili prodani ne za vožnjo, marveč za staro železje.

(Florentine soba), na Michigan ave. in Congress St., ter se prične ob 8:30 zvečer. Vstopnice se dobe že v prodaji in stanejo po 75 centov.

Iz Jugoslavije

Prijazna vasica Laporje pri Turjaku je le še žalosten kup razvalin; mnogim posestnikom so uničeni vsi poljski pridelki, zaloge sena in gospodarsko orodje. — Smrt na kosa. — Še drugo iz starega kraja.

Velik požar v Laporju

Turjak, 8. nov. — Laporje so danes kup razvalin. Mnogim posestnikom so uničeni vsi poljski pridelki, uničene so zaloge sena in skoraj vse gospodarsko orodje. Najhuje je prizadet posestnik Alojzij Mavec, kjer je izbruhnil požar.

Pogorelo je 7 hiš in 4 gospodarska poslopja s hlevi. Posestniku Stefanu Zelniku je pogorelo vse, razen kozolca. Uničeni so mu pridelki, zaloge sena in orodje. Prav tako posestnici Mariji Štruklji. Ohranjen ji je kozolec. Posestniku Franu Srpu prav tako vse. Ostal mu je edino plug. Posestniku Alojziju Štruklju hiša in kozolec. Krojaškemu mojstru Franu Meglenu je ostala hiša, pogorel mu je kozolec. Iz hiše je Meglen rešil blago za 12 oblek v vrednosti okoli 6000 din. Blago je odložil na travo. Tu pa je vse blago zgorelo. Posestniku Prhaju Janezu je do tal pogorel kozolec z gospodarskim orodjem in veliko zalogo sena. Posestniku Alojziju Grudnu je pogorel kozolec z vsem orodjem in zalogami. Gasilcem se je posrečilo ohraniti tri hiše. Dve hiši je ogenj že objemal, toda napeli so vse sile, da so ju obvarovali pred uničenjem. Popolnoma nepoškodovana je ostala samo ena hiša.

Koliko znaša dejanska škoda? Orožniki s cenilno komisijo so danes ocenili škodo na 645.000 dinarjev. Nesrečni Laporjani so bili zavarovani za malenkost.

Požar bi kmalu zahteval tudi človeške žrtve. Po glavni cesti se je vračala proti domu posestnikova žena Klotilda Zrnečeva. Hitela je, da bi rešila iz goreče hiše še okoli 600 din gotovine. Zajel jo je plamen in močno se je ožgala po glavi, rokah, prsih in desnini nogi. Vsa je v mehurjih. Davi ob 8. jo je Pečnikarjev avto, ki je vozil proti Ljubljani, brezplačno v spremstvu moža prepeljal v Ljubljano. Prenesli so jo v splošno bolnišnico na dermatološki oddelek. Tam so ji zdravniki dali primerno zdravniško pomoč. Njeno stanje je kritično.

Kakor nam dalje poročajo, je zgorelo mnogo perutnine in dva prašiča. Ljudem, kar pa še ni točno ugotovljeno, je zgorelo tudi mnogo denarja. Zrnečeva sama je med vožnjo s težavo pravila: "Ob vse smo. Ostalo nam je le golo življenje. Edino enega kovača imamo."

Nesrečni pogorelci so se danes popoldne stisnili po ostalih hišah. Po vasi vlada velik obup.

Vlak ga je povozil

Ljutomer, 2. nov. — Šele tri dni je od tega, ko je vlak na ljutomerski postaji povozil premikača Jožeta Horvata in

že se je v ponedeljek pripetila nova nezgoda, da je človek obležal pod kolesi vagonov. Bil je to Matija Vogrinec, vinčar s Stare gore. V trenutku namreč, ko je vlak zavozil na postajo, se je Vogrinec pripeljal na svojem kolesu s Cvena, kjer je posetil svojega gospodarja Jožeta Kovarčiča, ki je ležal bolan. Morda Vogrinec ni videl prihajajočega vlaka, morda je tudi mislil, da se vlak ustavlja in da ga bo prehitel, pa je prišel ravno pod kolesa in skoraj ves vlak je šel preko nesrečnega. Odrezalo mu je obe nogi tudi druge poškodbe so bile tako hude, da je v nekaj minutah podlegel. Star je bil 40 let in je zapustil vdovo s petimi otroci.

Odlikovanje
Z redom sv. Save III. stopinje je bil pred kratkim odlikovan Dr. Robert Neubauer, kot ravnatelj, šef in zdravnik za svoje 15 letno požrtvovalno delovanje v zdravilišču na Golniku.

Smrt na kosa
V Ljubljani je umrl Alojzij Pavlin, veterinarski inspektor star 70 let. Rodom je bil iz Kranja na Gorenjskem. V Babincih pri Ljutomeru je umrl Alojzij Bežan, ugleden kmet. — V Stonjcih nižje Ptuja je umrla Elizabeta Turk, plemenita krščanska žena.

Zrele rdeče jagode

Iz Ljubljane poročajo, da je v tork 8. novembra nadzornik Jugoslovanske tiskarne Josip Klovar, ki je šel na sprehod, natrgal na Smarni gori šopek zrelih rdečih jagod, kar je vsekako redek primer pozne jeseni.

Drva je kradel

Nedavno si je dovolil predrzno tatvino neki I. V. 23 letni mesarski pomočnik iz Ljubljane. Zvedel je, da ima neki dolenski posestnik iz Račne v gozdu pri Čušperku na Dolenskem 24 kubičnih metrov množino drv. V je najel v Ljubljani tovorni avto in nekega delavca ter se predstavil za veleposestnika. Oba sta prišla v gozd in delavec je več ukladal drva na avto. V je nato odpeljal drva v Ljubljano in jih prodal.

V pokoj

Župnik Jernej Kovič, po rodu od Sv. Helene pri Dolškem, ki je 24 let župnikoval na Polniku in si med tem časom pridobil med svojimi župljani, kakor tudi med tujci izletniki, ki so obiskovali Polnik velik ugled, je stopil v pokoj in se naselil v Zalogu pri Komendi v cerkljanski župniji, kjer je podružnična cerkva.

Amerikanski Slovenec

in najstarejši slovenski
list v Ameriki.
Ustanovljen leta 1891.

The first and the Oldest Slovene
Newspaper in America.
Established 1891.

Izhaja vsak dan razen nedelj, ponedeljnikov in dnevoov po praznikih.

Issued daily, except Sunday, Monday and the day after holidays.

Izdaja in tiska:
EDINOST PUBLISHING CO.
Naslov uredništva in uprave:
1849 W. Cermak Rd., Chicago
Telefon: CANAL 5544

Published by:
EDINOST PUBLISHING CO.
Address of publication office:
1849 W. Cermak Rd., Chicago
Phone: CANAL 5544

Marcenina:	
Za celo leto	\$5.00
Za pol leta	2.50
Za četrt leta	1.50
Za Chicago, Kanada in Evropo:	
Za celo leto	\$6.00
Za pol leta	3.00
Za četrt leta	1.75
Posamezna številka	3c

Subscription:	
For one year	\$5.00
For half a year	2.50
For three months	1.50
Chicago, Canada and Europe:	
For one year	\$6.00
For half a year	3.00
For three months	1.75
Single copy	3c

Dopisi važnega pomena za hitro objavo morajo biti depozirani na uredništvo vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list. — Za zadnjo številko v tednu je čas do četrtke dopoldne. — Na dopise brez podpisa se ne ozira. — Rokopisov uredništvo ne vrača.

Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

J. M. Trunk:

Zbor učenih

"V zbor učenih stopi glava", tako nekako ima Koseški. Kdo je mar?

G. Molek malo potuje po naselbinah in zapisuje. V javnost pride ime, navadno tudi kaka pohvala. Tako vsaj pri somišljenikih ožjega in širšega kroga. Pohvale se ne more pričakovati, kjer ni somišljeništva. To je naravno.

V starih Atenah so imeli svoj aeropag, kjer so se zbirale atenske glave. V Clevelandu so bile zbrane svobodomiselnice in napredne glave. Moške in ženske so bile. Grill, Oglar, Terbovec... in pred vsem Etbin Kristan. Beseda da besedo, marsikaj pride v razgovor. Vidim in čitam: "Mimogrede sem ga (Kristana) vprašal, če kdaj pogleda Amerikanskega Slovenca. Odkimal je. On čita le resne stvari, za drugo nima časa. Pristavil sem, da v A. S. nekaj straši Trunkov "duh" in zanima se tudi zanj. Etbina pa to ni zanimalo. Nasmehnil se je in pripomnil, da je nekje slišal, da je to glavna ameriško-slovenska katoliška moč. Najbrže bo tako, sem pritrdil — in pomislite! Glavna moč! Kaj si moramo misliti o njihovih postranskih močeh?" You see. Pomislite! Prav po Molkovi označbi je ta "glavna moč" le čiv, čiv... hud duševen revež, kakšni reveži morajo biti šele postranske moči? In drugje taki kerlici, in telesni in duševni velikani. Kaj boš? Je že tako na svetu, saj ima še gozd orjake in pritlikavce. Pohvaljeni so gotovo regimentno spali, poteftani prav enako.

Po toči

Imamo dober pregovor, da zvonjenje po toči nič ne pomaga. Ali ni toča ali bo toča pobila zapadne Slovane? Rusija je kos za-se, o slovanstvu se tam pod sedanjimi razmerami težko govori, ko odločuje večina tuje, dasi se tuptam pokazuje na stalinizem kot nacionalno stremljenje. Ni izključeno, da se Hitler in Stalin celo pobotata, in to bi pomenilo točo za slovanstvo tudi v Rusiji. Pri zapadnih Slovanih klesti toča, Čehe je že oklestila. Po toči. Nič na tem.

V nemško ozemlje je prišlo do milijon Čehov. Ti so narodno izgubljeni, ako kdo ume, kaj pomeni narodna svoboda. Drugi so prišli pod Hitlerjev politični vpliv. Tudi tu je vrlo klaverno. Čehi so hudo za materielnimi dobrinami. Utegne to med njimi prevladati. Kakor vidim iz glasov v vodilnih čeških listih, se Čehi še sklicujejo na duševne dobrine, pa utegnejo te pri materielnem stremljenju otemneti. Slovaki. Kolikor jih je prišlo pod Mažare, so izgubljeni. Slovaki niti Čeh ni v duhu. Narod je mehak, dober, morda le predober, ampak med slovaško inteligenco sem jaz našel na pokveke, da so v primeri z njimi še naši nemškutarji pravi angeli. Rutenci. Ze po par dneh so morali novega predsednika zašiti radi veleizdaje. Gola igra drugih interesov. V tešinskem okraju je, kakor vidim, menda več Čehov ko Poljakov, in Poljaki so prišli do okraja z nožem v hrbet. Poljaki so ptiči posebne vrste. Ne vem, če bodo Čehi svobodni pod Poljaki v narodnem oziru, kakor so bili gotovo Poljaki, dasi sem mnenja, da ni dosti na tem, ako je kak kosček slovanskega naroda zopet le pod drugim slovanskim narodom, če je le med Slovani nekaj pameti, in ne le srd, kakor je n. pr. med Srbi in Hrvati, dasi sta istega jezika.

Slovaška še ni bila končana v mesnici, nemški in laški mesnici, ko so listi iz Dunaja prinesli vest, da pride Jugoslavija takoj na vrsto. Da pride Slovenija pod nemško ozemlje, ni dvoma. Ne tarnajte po toči, vse je izgubljeno, Slovenec bo zopet hlapec. V Mariboru so našli do 20 tisoč Slovencev, do 4 tisoč Nemcev. Številke se bodo takoj zasukale. In tako povsod. Slovanski uradnik bo smel avanzirati do kakega poduradnika, delavec pa bo vihtel kramp. Kakor sluti celo socialist, bo 30 tisoč Kočevarjev gospodovalo vsem drugim. Prav te dni se tam pripravajo radi — volitev. Jutri boste zvonili po toči. Morda pusti-

jo Hrvatim in Srbom še nekaj samostojnosti, skupaj pa ne bosta, ker je sama ne moreta biti skupaj, in bosta tudi poskrbela, da se pri prvi priliki zravata, saj se po jeziku razumeta. Poljska. Ptiči posebne vrste. Vidim celo, da bi Poljska prevzela nekako vodilno vlogo med okrnjenimi zapadnimi Slovani. Ali je Poljak sploh kak Slovan?

Dobrih 20 let so imeli zapadni Slovani časa, da bi se bili med seboj zvezali in postavili zoper teutonstvo in italijanstvo zid, pa so se le pripravili in zaupali na druge, niso se zanašali na lastne moči. Zdaj je začela klestiti toča, in če se kaj zapiše, je to le zvonjenje po toči.



JOLIET GRE NAPREJ

Joliet, Ill.

Po mojem bi rekel, da je bil najbolj napreden korak, ki ga je napravila Zveza slovenskih društev v Jolietu zadnjih 5 ali šest let ta, ko je sprožila in sprejela na seji meseca junija idejo za ustanovitev nekake "Trgovske in Civilne zbornice" ali v angleščini "Civil Association". Do ustanovitve je v resnici prišlo v četrtek 17. novembra zvečer v Slovenski dvorani, kjer se je zbralo kakih 50 trgovcev, podjetnikov in profesionalistov in se tako organiziralo. Sejo, ki je bila polna navdušenosti in jako zanimiva, je otvoril predsednik Zveze slov. društev John L. Živetz, ml. in močno apeliral na zbrane za složno zanimanje za civilne in javne zadeve, da na bomo samo posnemovalci, ampak tudi voditelji za in pri javni koristni stvari. Sejo je tudi obogatil in mnogo pomagal k tolikemu uspehu naš č. g. župnik Rev. M. J. Butala, ki je, odkar je prevzel vodstvo naše župnije, že na več načinov dokazal, da mu je drago in še zelo zanimiva za splošen napredek narada.

Do pa ne bi kdo mislil, da je namen te nove organizacije kaka strankarska politika, se je na tej prvi seji enoglasno izvolilo predsednikom č. g. župnika Rev. M. J. Butala. Ostali odbor se bo pa izvolil na prihodnji seji dne 9. decembra, na katero ste že sedaj vsi ki se za stvar zanimate, prav prijazno vabljeni.

Na seji Zveze dne 18. novembra se je odobrilo, da bomo imeli veselico 22. januarja 1939. Rezervirajmo si že sedaj ta dan in se udeležimo te veselice. — Kot finančni tajnik se v imenu Zveze lepo zahvaljujem zastopnici Mrs. Josephine Erjavec, ki je kazala slike iz stare domovine, katere smo prav z zanimanjem gledali. Bog vas živi!

Naj še poročam, da bomo imeli dne 8. januarja veselico v Slovenski dvorani. Ta dan bo imela Illinoiska federacija JSKJ. svojo tretjo sejo, na kateri bomo zopet imeli priliko, se sestati z našim glavnim predstavnikom JSKJ in vsemi zastopniki in zastopnicami federacije. — Društvo sv. Petra in Pavla št. 66. in dr. sv. Mihaela št. 92 iz Rockdale se

že pripravljata za ta dan, da bo kar najboljša postrežba. Seja federacije se vrši že ob 10 uri zjutraj, popoldne ob 2. uri se bo vprizorila lepa igra "Trojčki", katero bodo igrali igralci iz Chicago, vodil jih bo Anton Krapenc, tajnik Illinoiske federacije. Ta dan bo tudi nastopil naš nov moški zbor iz Joliet, katerega bo vodil naš priznani organist slovenske cerkve Mr. Anton Rožman. Ze sedaj vam kličemo dobrodošli na veselico 8. januarja v Slovenski dvorani. Kazale se bodo tudi slike in sicer jih bo kazala Mrs. Josephine Erjavec zvečer ob 7 uri.

Zadnjo soboto 19. novembra zvečer so prijatelji in prijateljice priredili suprajz party Mr. in Mrs. John Kren, ki sta slavila 25 letnico in smo se vsi prav dobro imeli. Bog živi naša slavljenca še mnogo let.

Louis Martincich,
fin. tajnik Zveze

UDELEŽBA JE BILA LEPA — CHICAŽANI ZASLUŽIJO ZAHVALO

Chicago, Ill.

Kot uradnik blaginjk Reliance Federal Savings and Loan Association, slovenske posojilnice v Chicagi se čutim dolžnega, da zapišem besedo zahvale chicaškimi Slovincem, ker so v tako častnem številu posetili naš urad na dan proslave tridesetletnice, ki se je slavila v našem uradu dne 19. novembra.

Velika udeležba je pokazala, da se naši rojaki zanimajo za to svojo gospodarsko ustanovo. Veliko je prišlo tudi takih, ki doslej še niso bili poučeni o našem zavodu in jih je vidno veselilo in zanimalo vse, kar so zvedeli, oz. dobili pojasnila. Svedba pa zdaj, naj vsak ta pojasnila širi naprej. Tu se ne smemo držati tistega italijanskega reka: "Vedi Napoli e poi muori", kar se pravi vidi Neapelj potem pa umri. Mi hočemo živeti in z nami naša vrla ustanova slovenska posojilnica.

Mnogi mislijo, češ, nas Slovencev je malo. Res je to, a to nas ne sme plašiti, da ne bi skrbeli tudi za gospodarski napredek med seboj. Tem bolj moramo baž zato, ker smo majhni držati skupaj, ker le v slogi je naša moč. In baž za-

to ker smo zadnja leta tako intenzivno delovali s močjo na predpolju, kar kaže naša sposobnost in moč. Tu bi lahko z latinem rekli: "Non multa, sed multum," ni nas dosti, a vendar dosti, da napredujemo.

Naj zadostuje in še enkrat lepa hvala vsem, ki so nas obiskali v tako velikem številu. Obenem pa vabim vse Slovence po Chicagi in okolici, da pridno vlagajo svoje prihranke v našo slovensko posojilnico, ki plačuje po 3% obresti letno in tu je zavarovana vsaka uloga do \$5,000, kakor na vsaki drugi banki. Torej nič straha pred kako zgubo, ker je stroga kontrola oblasti in povrh še vsaka vloga zavarovana.

Pozdrav vsem rojakom v Chicagi in po Ameriki!

Joseph Kukman, blaginjak

PRIREDITEV ŠOLSKIH OTROK V MILWAUKEE

Milwaukee, Wis.

V nedeljo 27. novembra prireditelj otroci šole sv. Trojice slovenski program. Sestre nas pridno učijo petja in igrice ter deklamacij. Pripricana sem, da kdor se bo udeležil tega programa, mu nikdar ne bo žal, ker boste videli nastopiti male in velike učence naše šole in sicer v slovenskem jeziku. — Vstopnina je prosta, da tako vsak brez izgovora lahko pride na prijazno veselico. Zato tudi upamo, da pridete v velikem številu. Začetek programa bo točno ob 8 uri zvečer. — Nasvidenje v nedeljo zvečer v šoli sv. Trojice.

Učenka sedmega razreda

NEKAJ NOVEGA IZ SOUTH CHICAGO

So. Chicago, Ill.

Kakor ste že brali v dopisih iz So. Chicago, katere piše novinar, smo bile tri sestre na prošajo č. g. župnika Fattha Bernarda poklicane, da delujmo tu v župniji sv. Jurija. Tukaj sicer nimamo farne šole, pač pa poleg oskrbovanja zakristije pomagamo poučevati otroke v krščanskem nauku. Do sedaj imamo v oskrbi okrog dvesto otrok. Razdeljeni so po zmognosti na posamezne oddelke. Vsaki dan po šoli pridejo po eno uro k verouku in sicer pride vsaki oddelk po dvakrat na teden na vrsto. Prihajajo precej povoljno ter se prav marljivo učijo. Ta mladina, katere vsa brez izjeme obiskuje javne šole, je zelo dovezna za božjo besedo. Dal Bog, da bi to seme, ki ga vejemo padlo na rodovitno tla ter enkrat prineslo obilo zaželjenega sadu. Nas, ki se trudimo s poučevanjem navdaja upanje, da bodo ti otroci, ki sedaj s takim veseljem prihajajo h krščanskemu nauku, kljub temu, da so po večini vsi že opravili predpisane zakramente, enkrat delali čast svojih fari ter bodo njena dika in ponos. In to se bo prav gotovo uresničilo, ako bodo starši sodelovali z nami ter skrbeli, da bodo njihovi otroci tudi potem ko ne bodo več pod našo oskrbo, redno prihajali v

Šolske sestre.

KAKO JE ŠE KAJ V JOLIETU?

Joliet, Ill.

Glede delavskih razmer smo se vedno tam, kjer smo bili in se žal ne moremo z njimi pohvaliti. Eni nekaj delajo po tovarnah, eni pa za Roosevelt, ali če hočete WPA., nekateri tudi pravijo na relifu. Sicer pa, kakor bi človek sodil, se bodo razmere izboljšale. No, bomo videli. Izgleda res, da bo nekaj, ker so se začeli ta mladi zelo zanimati za zakonski stan. Ta teden imamo kar pet porok v naši cerkvi sv. Jožefa. Med temi je tudi ta mlajši Kirin. Zadnjič mi je namreč Mr. Kirin s Center St. rekel, Ali veš, da bom od zdaj naprej sam? Kaj sem hotel odgovoriti. Pa mi je sam pomagal iz zadrega in nadaljeval: Veš, ta mlajši sin se mi bo poročil in to bo v torek 22. novembra pri 8. sv. maši. Vzel bo Miss Ano Lamuth, tudi iz Center streeta. — Tako imata dva Kirinova sina dve Lamutovi hčeri za zakonski ženi. — Želim vsem novim parom zdravja in obilo božjega blagoslova.

John Kramarich

Najlepše božično darilo je, če naročiš staršem, bratom ali sestram za eno leto "Amer. Slovenca", ali pa mesečnik "Novi Svet".

Dogodki

med Slovenci po Ameriki

Slovenka na radio

Chicago, Ill. — Preteklo sredo ob 8:30 popoldne je tukajšnja Slovenka Marie Kukman, učenka St. Mary's visoke šole, nastopila v glavni vlogi "Alice" v igri "Alice Blue Gown", katero so proizvajale dekleta zgoraj omenjene dekliske visoke šole na WGES radio postaji. — Miss Marie Kukman je hčerka poznane grocerista in mesarja Mr. in Mrs. Joe Kukmana.

Veseli dogodki

Cleveland, O. — Prijazne vilo rojenice so pred kratkim obiskale družino Mr. in Mrs. Andrew Slogar Jr. in jima prinesle v dar lušno hčerko prvorojenko.

Podlegel poškodbam

Milwaukee, Wis. — V okrajni bolnici je preminul rojak Frank Kočevar, v starosti 43 let. Pokojni je bil doma iz Ljubnega v Savinjski dolini in je prišel v Ameriko pred 22. leti. — Kočevar se je zvečer pred svojo smrtjo nahajal v neki gostilni, kjer je gostilničar opazil, da mu je nenadno postalo slabo. Ko ga je vprašal kaj mu je, je omenil, da je malo prej padel. V bolnišnici so ugotovili, da si je prebil lebanjo in tako je poškodb podlegel.

Smrt rojakinje

Cleveland, O. — Tukaj je po šest mesečni boleznj preminula rojakinja Anna Zagar, v starosti 53 let. Doma je bila iz Dravet in je prišla v Ameriko pred 25 leti. Zapušča moža, dva sina in hčer, v stari domovini pa očeta in brate.

Rojenice

So. Chicago, Ill. — Veseli dogodki so imeli oni dan v družini Mr. in Mrs. Frank Terinko, ko je prišla k njim vasovat visoka gospa štorklja in jima prinesla v dar lušno punčko. — Prijatelji častitajo na veseljem dogodku!

Poroka

Cleveland, O. — Preteklo soboto 19. novembra sta si v cerkvi sv. Kristine obljubila zakonsko zvestobo vdova Mrs. Frances Svetek in Mr. John Cerne. — Bilo srečno!

Prireditve, ki so oglašane v "Am. Slovincu" so vedno uspešne.

STANOVANJE V NAJEM

Odda se stanovanje štirih sob, na novo prenovljeno, s kopalnico, 1903 West 23rd St., Chicago. Tel. GRACeland 0962.

NA PRODAJ

Dobra kupčija za \$3,900. Hiša s šest stanovanji, iz opeke, 6/4, klet. 2121 So. Ashland ave. Pojasnila pri Janatu 4257 Cermak Rd. Chicago.

"TARZAN NEUSTRAŠEN"

(91)

(Metropolitan Newspaper Service)

Napisal: Edgar Rice Burroughs



Znagoslavno so korakali divjaki z ujetniki skozi džunglo in knalji prišli pred vrata divjaškega naselja Zambeli. Na dogovorjeno znamenje so se jim odprla vrata in vstopili so divje kričaje v naselje. "Vijeli smo gozdnega vraga, Tarzana, sedaj ga peljemo, da ga darujemo našemu bogu."



Na divje vpitje teh so začeli vreti skupaj divjaki cele naselbine. Vse je hitelo proti vhodu, da vidi divjega gozdnega vraga. Tudi čarovnik Kagundo ni hotel izostati. Slovencev se je natopil pred svojo kočjo in znagoslavno, kot kak pol bog, gledal to zmešnjavo, ki je narasčala.



Ko so ga divjaki zagledali, so začeli vpiti: "Poglej, vjeli smo gozdnega vraga in ga izročamo v tvoje roke, Mogočni so vojaki Zambeli!" "Seveda," reče Kagundo: "vi ste samo orodje moje moči. Jaz sem bil, veliki Kagundo, ki sem vam dajal moč in sem oslabil moč gozdnega vraga da ste ga vjeli."

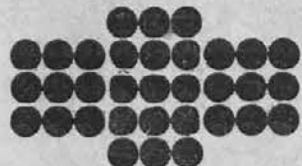


Tak je bil čarovnik Kagundo, ki si je pri vsaki priliki znal pomagati, da je nevedne divjake prevarenil in so ga potem skoro po božje častili in spoštovali ter pred njim trepetali. Tako se je vedno bolj uveljavljal pred njimi, da so ti divjaki zares verjeli, da ima on svo moč in oblast.

POZOR! Pogled na kveste poleg našega imena. Ako ti je naročnine potekla, obnovi jo in pomagaj listu!

Tovarna novega človeka

POSLOVENIL LEOPOLD STANEK



Da so bile revne, zeleno prepletkane železne postelje opremljene z umazano sivimi odejami in da je bila posteljnina vse prej kot bela in čista, tega pač ni mogla prezreti. Toda ali sme biti to v življenju resnične komunistke tolike važnosti? Ali tiči smisel njenega življenja v tem? Ta smisel mora biti vendar v delu za zgradbo socialistične države!

Poleg postelj, ki so bile precej blizu skupaj, so stale majhne posteljne omariče. Tovarišica Mironova je strogo pazila na to, da na njih ni bilo ničesar, kar bi imelo meščanski značaj. Tja so spadale knjige komunistične vsebine in zvezki z beležkami o sestankih; strogo je bilo prepovedano razpustljati na njih slike svojcev. Nekoč je nastal strašen škandal, ko je pri neki deklici opazila na posteljni omariči fotografijo buržujskega filmskega zvezdnika. Mironova ji je to hudo očitala. Dekle se je ujezilo in odgovorilo:

"Vsaj enkrat, en dan samo bi hotela res živeti! Ves dan delo, potem sestanki, ki te nasitijo do grla, in ves dan prav ničesar lepa!"

Deklico so zaradi meščanske miselnosti izključili in tako "očistili". "Tovarno človeka", toda bolje tu nikakor ni hotelo postati; dekleta so se dolgočasila in zahtevala sedaj petnajst minut namesto običajnih desetih, kar je Mironova smatrala za vznemirljivo znamenje nekomunističnega mišljenja.

Teh deset minut! Na enem izmed prejšnjih sestankov so dekleta določila, da morajo vse ostale zapustiti spalnico, če katero izmed njih obišče kak moški. Toda deset minut je bilo po mnenju Mironove dovolj; če so zahtevale več, je to že močno dišalo po meščanski ljubezni, po ljubezni, ki je nujno v zvezi z najbolj zaničevanja vrednimi nagoni. In kaj naj nastane iz naše komunistične družbe, si je belila Mironova glavo, če ugrabi človeku toliko moči ljubezen, ki v življenju komunista prav za prav ne sme mnogo pomeniti. Oh, kako težko je prepričati ljudi, da se novo življenje temeljito razlikuje od starega, in da v življenju novega človeka ni mesta za buržujsko ljubezen, ki so si jo izmislili meščani samo za to, da bi obdali naravne biološke potrebe z neko begajočo meglo in na ta način odvrnili delavski razred od njegove prave naloge — od razrednega boja.

Danes je nameravala Mironova napraviti mogočen korak naprej v področju biološkega razlaganja medsebojnih spolnih odnošajev. Za pomoč si je vzela Kolontajevo, ki je bila vendar resnična, prava komunistka; ona bo pač točno vedela, kam spada ljubezen. Izbrala si je njeno povest "Ljubezen treh rodov", ki je vzbudila pri dekletih največje zanimanje. Ko je Mironova brala o junakinji Genji, je po vsakem stavku nekoliko prenehala, zakaj vse te besede naj bi dekleta sprejela vase kot pravilo, kot zakon za novo življenje. Junakinja Genja zanosi z drugim možem svoje matere in odpravi plod, ker baje nikakor nima časa za otroka. Ko jo njena mati izprašuje glede tega, ji hči odgovarja, da ne ve točno, kdo je otrokov oče. Mati je osupla, hčerka pa ji pojasnjuje:

"To je vendar vse tako preprosto; in končno... saj ne nalaga nikakih dolžnosti. Ne razumem, mati, kaj te tako vznemirja... Dokler si medsebojno ugajava, ostaneva skupaj; ko to mine, greva narazen. Nihče ni pri tem nič izgubil — le zaradi splava je treba prekiniti delo za dva, tri tedne... To je vsekakor neprijetno, ampak tega sem pač sama kriva; v bodoče bom pač bolje pazila!"

Tovariš Mironova je po vrsti zmago-slavno pogledala poslušalke.

"Kaj pa je to?" je vprašala ena izmed delavk razočarana. "Moja mati je bila tudi drugič poročena in njen mož se mi je približal s sličnimi nameni. Prav lahko bi ga imela rada, a mislila sem si, da bi bilo sramotno, če grenim srečo lastni materi. Potemtakem sem ga odslovila za prazen nič! Po komunistični razlagi bi na tem ne bilo nič slabega?"

S preplašenimi očmi je pogledovala po svojih tovarišicah.

"Poslušajte dalje!" je zapovedala Mironova in preslišala dekletovo vprašanje. Brala je dalje razmišljanja mlade komunistke, ki je svoji materi razlagala, da bi se ta gotovo manj zgražala nad takimi ljubavnimi zadevami, če bi se tikale njene sestre. "Zakaj torej obupuješ nad mojo nenaravnostjo?" je govorila junakinja Kolontajeve; "zagotavljam ti, da sem prav takšen človek, kakršen bi mogel biti moj brat. Svojih dolžnosti se zavedam popolnoma in poznam svojo odgovornost do stranke. Toda kakšno zvezo pa imajo stranka, revolucija, belogardistična fronta, polom in vse to, kar si mi navedla — s tem, če se jaz poljubljam z Andrejem in še s kom drugim?"

S povzdignjenim glasom je Mironova brala besede, ki jih je Genja odgovorila na materin očitek, češ, da je pozabila nanjo:

"Ali se kaj spremeni? Saj si vendar sama hotela, da se zbližava; veselila si se, da sva si postala prijatelja... kje pa je meja medsebojne zaupnosti? In zakaj smemo sklepati duhovna prijateljstva, se med seboj razgovarjati, smejeti, misliti — le poljubljati pa se ne smemo?... To je vendar nečedno prizadevanje za posest! Iz tebe govori meščanska vzgoja starih mamic — poleg tega pa je to tudi krivično!"

Tovariš Mironova je nekajkrat ponovila zadnji stavek. Potrebno ji je bilo to za pomirjenje njenih lastnih čustev, kajti sama sebi ni mogla branjem prikriti sumljivih malomeščanskih občutkov, ki so se ji vzbujali v srcu za mater, ki ni mogla razumeti početja svoje hčere in se je zato čutila najgloblje užalosteno. — Mati junakinje je vprašala dalje:

"Kaj naj bo to sedaj? Razbrzdana pohotnost, brez vsakega moralnega zakona? Ali nazori, priklicani iz novega življenja in porojeni iz nalog gradečega razreda? Nova morala?"

Če je Mironova trenutek prej še omahovala, je sedaj, ko je brala te besede, vedela čisto za gotovo: da, to je bila nova morala, novo življenje, ki se mu morajo vsi brezpogojno podvreči! In s kakim ponosom je brala sedaj besede Genje:

"Da se zaljubiš — za to ni časa!"

PSI — TIHOTAPCI

Zaradi zadnjih ukrepov proti Judom, skušajo Židje preko italijanskih maj prenesti čim več denarja. Navadno zvižaje, ki so jih tihotapci pri svojem poslu uporabljali doslej, so obmejnimi oblastem že tako znane, da sploh ne morejo več učinkovati. Pri nekem judovskem tihotapcu so celo ugotovili, da je skril denar za svojimi umetnimi očesi. Bistri Judje pa so prišli na sijajno misel, kako bi bilo mogoče brez skrbi tihotapiti denar. Male zavojce denarja pritrjujejo psom okoli vratu in jih potem poženejo preko meje. Seveda pa se morajo ti psi, ki jih tihotapci uporabljajo za svoje težke podvige, prej podvreči temeljiti dresuri. Tihotapci se preobleče v uniformo obmejnega stražnika in v tej obleki neusmiljeno pretepa nekaj dni psa, ki je namenjen za tihotapski posel. Učinek je bil seveda tak, da je pes, ki so ga na ta način dobro zdresirali, ob prvem pogledu na

prvega obmejnega carinika, pobegnil pred njim preko meje, kolikor so ga nesle noge.

S steklenico po glavi

Neki posestnik iz Zadobrova je v Škoflji vasi pri Celju napadel 49 letnega posestnika Valentina Žagarja iz Škoflje vasi, ga udaril z literko steklenico po glavi in ga hudo poškodoval, ob enem ga je tudi z nožem zabodel v ramo.

NAZNANILO IN PRIPOROČILO

Vsem naročnikom listov "Amerikanski Slovenec" in "Novi Svet" ter vsem našim dragim rojakom v Imperial, Penna., ter tamošnji okolici sporočamo, da je sprejel zastopništvo za naše liste MR. JOHN JAMNIK, ki je pooblaščen sprejemati naročila za oba imenovana lista, za oglašanje ter prodajati knjige naše knjigarne. Vsem naročnikom in vsem rojakom, ga toplo priporočamo, da mu gredo na roko in pomagajo širiti naše liste.

Uprava "Am. Slovenec" in "Novega Sveta".

25 LET IZKUŠNJE
Pregleduje oči in predpisuje očala
DR. JOHN J. SMETANA
OPTOMETRIST
1801 So. Ashland Avenue
Tel. Canal 0523
Uradne ure vsak dan od 9. zjutraj do 8.30 zvečer.

DR. H. M. LANCASTER
DENTIST
2159 West Cermak Rd.
(ogel Leavitt St.)
Tel. Canal 3817
CHICAGO, ILL.

Telefon v uradu: Plaza 4610
Telefon v rezidenci: Hyde Park 6410
RUDOLPH P. ZALETEL, M. D.
SLOVENSKI ZDRAVNIK IN KIRURG
Urad v Hyde Park in Kenwood National Bank Bldg.
Sobna številka urada 516
1525 East 53rd Street, Chicago, Illinois
Ordinira vsak dan od 1 do 5 popoldne in od 6 do 8 zvečer.
Ob sredah in sobotah po dogovoru.

PRVI SLOVENSKI POGREBNI ZAVOD
V CHICAGO
Louis J. Zefran
1941 W. Cermak Rd., Chicago, Illinois
Phone Canal 4611
NA RAZPOLAGO NOČ IN DAN!
— Najboljši avtomobili za pogrebe, krste in ženitovanja.
Mrtvaška kapela na razpolago brezplačno. — Cene zmjerne.

Ali veste?
DA JE ZDAJ V TEKU VELIKA KAMPANJA
ZA MESEČNIK
"Novi Svet"
Kampanja se konča ta mesec 30. novembra 1938.
V tem času dokler traja kampanja, to je do 30. novembra, dobí vsak naročnik STAR ali NOV lepo nagrado:
DVA KRASNA ZEMLJEVIDA
Eden od celega sveta, drugi od Združenih držav, oba vsebujejo zanimive podatke in informacije.
Ako še nimate v Vaši hiši tega zanimivega družinskega mesečnika "NOVI SVET", naročite si ga zdaj, da bote deležni imenovanih nagrad.
STANE SAMO \$2.00 NA LETO
Ako ste že naročnik tega lista, tedaj v tem času svojo naročnino obnovite, da dobite navedene nagrade.
NE PREZRITE TE UGODNE PRILIKE!
Naročnino se pošlje na:
Uprava "Novi Svet"
1849 W. Cermak Rd., Chicago, Illinois

Pisano polje

J. M. Frank

Težke zadeve.

Večinoma gre za ruske zadeve. Od najresnejšega opazovalca vidim sodbo, da je po zadnji in le časni krizi prav na vsem svetu odvisno edinole od tega, kako bo jutri v Rusiji. Sodba pa se glasi, da zdaj nikakor ni dobro. Narobe. Če gre v Rusiji še naprej tako, bo doživel svet še hude reči, le ako se obrne, bi se svet utegnil pomiriti. Pa pišejo drugi, da je v Rusiji že zdaj vse dobro, in jutri bo še bolje in na vsem svetu bo po Rusiji bolje. Kako je torej? Človek ne ve, kam naj se nagne, komu naj verjame.

Pri nas je v "Napreju" o Rusiji vse izborno. Neki Gustinčič pripoveduje naravnost bajne reči. Deloma utegne biti res. V Moskvi so nekaj naredili. Podzemeljska železnica nima para na svetu. Ulice so uravnali, sezidali stanovanja. Pa vidim od očividca iz Leningrada, da je tam vse naravnost žalostno. Človek bi bil rad objektivni. Ali je več dobrega, vse res ne more biti, ali več slabega, vse slabo tudi ne bo. Lindbergh je bil v Moskvi. To in ono je pohvalil. Vrnivši se je izrekel slabo sodbo o zrakoplovstvu. "Lažnik, lažnjivec", je zagrmelo. Kake je? Nekaj rekordov je, ali je o drugem Lindbergh res le lažal? Neki P. K. pripoveduje o naravnosti kolosalnem napredku v Rusiji. V vseh panogah. Že zdaj pravcati raj, in kaj vse še pride jutri? Ali je vse tudi res? Ali ni sodba mestoma tudi naivna? Kaj naj si kolkajski demokratičen človek misli, ko čita: "V preteklem letu obstoja USSR, je stopila v veljavo nova sovjetska ustava, ki je najbolj demokratična ljudska ustava na svetu. Potom tajnih, anakih, in direktnih volitev..." Ta vse poreže. Pravijo in upajmo, da niso naravnost plačani, ko pišejo take slavošpeve, ampak vsaj naj ne mislijo, da so na svetu le duševne reve, katere bi lahko imeli za norce. Oni, ki tako pišejo in tiskajo in na besedo verjamejo, stojijo pod vplivom neke misterioznosti, prav verske misterioznosti, ki obdaja komunizem, in pri tem jim zmanjka nekaj v glavi, da tavajo kakor v sanjah. Ampak vsem se vendar kaj takega ne more natvezati, ako ni vse le v sanjah. Najbolj demokratična ljudska ustava, to je predebela za povprečnega človeka. In zakon o neodvisnih sodnikih? Bogami, ste naivni ali pa zlobni.

Številke so tu. Sijajne. Ali naj podvomim?

Odkod ste jih dobili? Pa recimo, da odgovarjajo dejanskemu stanju pri mezdah, služku, stanovanjih, tovarnah, elektrarnah, poljedelstvu, šolstvu, znanstvu, umetnosti. Ampak odkod, da morajo toliko čistiti, da kar mrgoli špijonov, sabotažnikov, izdajalcev, da morajo čistiti celo čistilec? Odkod vse to, in vse ne bo zlagano. Čemu nasprotujejo take in najvišje lastne glave in tvegajo pri tem svojo kožo? Ako je vse tako sijajno, čemu je potem tak odpor, da ga morajo naprej in naprej kurirati s svincom? Vsaj normalen človek bi pričakoval, da bodo ljudje tudi zadovoljni, ko je vse tako regimentno, kakor se svetu pripoveduje. Ali se more komu zameriti, če mu prihaja misel, da se vse to svetu le natvezuje?

Ker so vladujoči prav vse konfiscirali in se ta konfiskacija pod kako pretvezo nadaljuje, so morali to in ono tudi narediti, vsega vendar niso mogli zafučkati. Nепrestane čistitke pa jasno spričujejo, da vsaj za splošnost niso mogli dosti narediti, saj odpor ne bo le za kratek čas, ko gre za glave, in čistili tudi ne bodo le za zabavo. Vrlo težke zadeve za normalnega človeka.

Imajo pa tudi sami hudo težke zadeve. Tam doli v Španiji so. Ako se ne motim, je "Naprej" že prej prinesel to, kar je zapisal F. de Mardones v listu "Manchester Guardian". Da so v Madridu hudo počistili z duhovniško robo, tega ne morejo zanikati. Ampak Franco je čistil med Baski s prav isto robo. To jim dela preglavice. Saj je tudi na površju vsaj roba hudo kuriozna. Pomislite, anarhist je reševal duhovnike, re-dovnike... Franco jih je "dolgo seznam" postrelil in obesil. Pomislite. Kakšne težkoče. V resnici so le navidezne težkoče. V Rusiji je treba iti stvari na dno, in na dno se mora iti prav posebno tudi pri katoliških Baskih, ki so se zvezali, da se malo bolj grobo izražajo, s samim hudičem radi njih strmljenja po neki avtonomiji.

(Koniec prihodnjič).

Oglaš v "Am. Slovenec" ima vedno uspeh!

Pratike

Našim čitateljem sporočamo, da smo prejeli zalogo

Pratik za leto 1939,

in sicer obe vrsti

Blaznikovo

kakor tudi

Družinsko

Obe vrsti ste zelo zanimivi in ju krasi številno lepih slik. Naročite si jih takoj, dokler ne poide zaloga.

Vsak komad stane s poštnino vred

25 centov

Naročajo se od:

KNJIGARNA

AMER. SLOVENE

1849 West Cermak Road, CHICAGO, ILL.

PO DELU IN TRUDU STE POTREBNI ZABAVE

ZAPOMNITE SI SLEDEČE ŠTIRI TOČKE:

1. Podpisani vodim že več let dobro urejeno gostilno. — Točim vedno sveže pivo, vse vrste vina, žganja in likerje.
2. Za poletno sezono imam krasen vrt zunaj, kjer se lahko odpočijete v hladni senci, ali pa ob hladnih večerih.
3. Na vrtu imam prostor za balcanje, kjer človek najde mnogo zabave ob prostem času.
4. V moji gostilni dobite vedno domači lunč (prigrizek).

Se priporočam vsem!

Martin Ivanšek

(SLOVENSKA GOSTILNA)

Telefon Canal 9713

1759 West Cermak Rd., Chicago, Illinois

ROJAKI SLOVENC!

Kadar želite okrasiti grobove svojih dragih, ne pozabite, da imate na razpolago lastnega rojaka.

Postavljam in izdelujem vse vrste nagrobne spomenike v vseh naseljenih državah Illinois. Cene zmjerne, delo jamčeno, postrežba solidna. Se priporočam!

Kadarkoli nameravate kupiti na grobnih spominskih kamen, pišite na podpisane za vsa pojasnila in cene. V Vašo korist bo.

Joseph Slapničar

SLOVENSKI KAMNOSEK

527 North Chicago Street, JOLIET, ILL.

Telefon 2-4787